Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101325

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іоффе Михайло Володимирович
2. Mykhailo V. Ioffe

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-0579-5517

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 053 Психологія

Дата захисту: 15-12-2023

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ3221

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21

Тема дисертації:

1. Особливості невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності

2. Peculiarities of the non-verbal aspect of communication in managerial activity

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено та статично перевірено вплив невербального аспекту спілкування на управлінську діяльність. Об'єктом невербальне спілкування особистості. Предметом дослідження є особливості невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності. Основною метою роботи є визначити особливості невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності, на основі врахування яких систематизувати прийоми невербального впливу; розробити програму практичного використання як систему прийомів невербального впливу в управлінській діяльності, експериментально перевірити її ефективність та результативність. Задля досягнення даної мети було сформовано ряд завдань, які відтворюють логіку дослідницького процесу: 1. Зробити теоретичний аналіз та обґрунтувати понятійно-категоріальне поле дослідження, визначити основні підходи в психології до вивчення невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності. 2. Конкретизувати функції засобів невербального спілкування в

управлінській діяльності. 3. Проаналізувати вплив проксемічних особливостей невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності. 4. Виявити змістовні показники складників невербальної поведінки менеджерів. 5. Розробити програму практичного використання як систему прийомів невербального впливу в управлінській діяльності, експериментально перевірити її ефективність та результативність. 6. Систематизувати відмінності невербальних засобів спілкування в управлінській діяльності в різних культурах. Наукова новизна та теоретичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вперше: □ конкретизовано невербальні коди, які існують в бізнес-спілкуванні (універсальні невербальні коди, стосуються сигналів загрози та емоційних реакцій, які біологічно детерміновані; невербальні коди, здатні одночасно передавати різні повідомлення за допомогою м'язів обличчя та тіла людини, голосу та ін.; коди, що викликають автоматичну відповідь без роздумів (наприклад, реакція на червоне світло світлофора); спонтанні невербальні коди: фізіологічні реакції людини, що виникають мимоволі, і які можуть бути прораховані оточуючими); □ установлено зміст функціонального, філософсько-антропологічного, лінгвістичного, семантичного, нейрофізіологічного підходів до вивчення невербального аспекту спілкування в управлінській діяльності на основі згрупування існуючих відомостей в такі напрямки: інтегративний; психологічний; психолого-педагогічний; соціокультурний; □ виокремлено авторську класифікацію функціонального навантаження різних груп засобів невербальної комунікації в управлінській діяльності: кінесичних (експерсивні виразні рухи, поза, жести, міміка, хода, спрямованість рухів); просодичних; екстралінгвістичних; такесичних; проксемічних; □ виявлено проксемічні особливості невербального ділового спілкування, які впливають на ефективність та результативність управлінської діяльності (організовувати спілкування в інтимному просторі для мотивування підлеглих до професійних успіхів, виявляючи при цьому емпатичне слухання, повне прийняття, емоційну підтримку, доброзичливість, теплоту, співчуття та тактовність; гнучко застосовувати прийоми нерефлексивного та рефлексивного слухання, ставити відкриті питання; в умовах особистої дистанції шукати компроміси під час обговорення спірних питань, що породжують нові можливості вирішення ділових, міжособистісних проблем та конфліктів; свідомо віддавати та виявляти ініціативу, гнучко застосовувати різні стилі спілкування, а також оптимальні види слухання та висловлювань; в умовах соціальної дистанції наголошувати на приналежності до однієї команди та зацікавленості в перспективах подальших взаємин; вдаючись до комунікативної взаємодії в соціальному просторі викликати у співрозмовника почуття свободи, переконувати у його незалежності до організації та спільної справи, самодостатності, здатності до розвитку, спонукати та заохочувати його до здійснення вільного відповідального вибору та самостійних рішень; створивши публічну дистанцію, спрямовувати підлеглих чи компаньйонів до пошуку моментів спільності, єдності бізнес позицій, спільності корпоративних інтересів та цілей; в умовах публічної дистанції застосовувати прийоми невербального спілкування, здійснювати схвалюючи кивки головою, демонструвати прямий, променистий погляд, багатий на модуляції голос); Ключові слова: спілкування, невербальне спілкування, бізнес-спілкування, управлінська діяльність, менеджери, невербальна поведінка, семіотика, проксемічні особливості.

2. The dissertation presents and statically verified the influence of the non-verbal aspect of communication on managerial activity. The object of the research is the professional self-assessment of the individual. The subject of the study was the non-verbal aspect of communication in managerial activities. The main goal of the work is to identify significant features of the non-verbal aspect of communication in managerial activities, based on which to systematize the techniques of non-verbal influence and experimentally verify this integrity. In order to achieve this goal, a number of tasks were formed that reproduce the logic of the research process: 1. To substantiate the conceptual-categorical field of research and analyze the main approaches to the study of the non-verbal aspect of communication in managerial activities. 2. Specify the functions of means of non-verbal communication in managerial activities. 3. To analyze the influence of proxemic features of the non-verbal aspect of communication in managerial activities. 4. To identify meaningful indicators of the components of non-verbal behavior of managers. 5. To develop a system of techniques of non-verbal influence in managerial activities, to experimentally verify its efficiency and effectiveness. 6. To systematize the differences of non-verbal means of communication in managerial activities in different cultures. The scientific novelty and theoretical significance of the obtained results

is that for the first time: □ specified non-verbal codes that exist in business communication (universal non-verbal codes relating to threat signals and emotional reactions that are biologically determined; non-verbal codes capable of simultaneously transmitting different messages using the muscles of the face and body of a person, voice, etc.; codes, that cause an automatic response without thinking (for example, a reaction to a red traffic light); spontaneous non-verbal codes: physiological reactions of a person that occur involuntarily and that can be calculated by others); □ the content of the functional, philosophical-anthropological, linguistic, semantic, neurophysiological approaches to the study of the non-verbal aspect of communication in managerial activities is established based on the grouping of existing information in the following directions: integrative; psychological; psychological and pedagogical; sociocultural; □ the author's classification of the functional load of various groups of means of non-verbal communication in managerial activity is highlighted: kinesics (expressive expressive movements, posture, gestures, facial expressions, gait, direction of movements); prosodic; extralinguistic; such things; proxemic; □ proxemic features of non-verbal business communication, which affect the efficiency and effectiveness of management activities, are revealed (organize communication in an intimate space to motivate subordinates to professional success, showing empathic listening, full acceptance, emotional support, benevolence, warmth, compassion and tact; flexibly apply non-reflective and reflective listening techniques, ask open-ended questions; in conditions of personal distance, seek compromises during the discussion of controversial issues, which generate new opportunities for solving business, interpersonal problems and conflicts; consciously give and show initiative, flexibly apply different communication styles, as well as optimal types of listening and speaking; in conditions of social distance, emphasize belonging to the same team and interest in the prospects of further relationships; resorting to communicative interaction in the social space to evoke a sense of freedom in the interlocutor, to convince him of his independence from the organization and common cause, self-sufficiency, ability to develop, to motivate and encourage him to make free responsible choices and independent decisions; having created a public distance, direct subordinates or partners to find moments of commonality, unity of business positions, commonality of corporate interests and goals; in the conditions of a public distance, use non-verbal communication techniques, make approving head nods, demonstrate a direct, radiant look, a voice rich in modulation). Key words: communication, nonverbal communication, business communication, managerial activity, managers, nonverbal behavior, semiotics, proxemic features.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Іоффе М. Особливості використання невербальних засобів в діловому спілкуванні. Наукові перспективи. 2023. № 10 (10). С. 764-776.
- Іоффе М. Невербальні інструменти спілкування в процесі бізнес-спілкування. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 12 (26). С. 719-731. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/6752/6787
- Іоффе М. Психологічні аспекти жестикуляції та ролі жестів в управлінській діяльності керівників. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: психологія. 2023. Том 34 (73). № 4. С. 1-5. URL: https://www.psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/4_2023/1.pdf
- Іоффе М. Невербальний аспект спілкування як наукова категорія. Věda a perspektivy. 2023. № 10(29). С. 217-229

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102027

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добровольська Наталія Анатоліївна
2. Natalia A. Dobrovolska

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7041-7878

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Валентина Іванівна
2. Valentyna I. Miroshnichenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3931-0888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочелюк Віталій Йосипович

2. Vutaliy Y. Bochelyuk

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1068-9238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія" Запорізької обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 22133718

Місцезнаходження: вул. Наукового містечка, буд. 59, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69017, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завацька Наталія Євгенівна

2. Nataliya E. Zavatskaya

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8148-0998

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біла Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Bila

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2388-0306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дробот Ольга Вячеславівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дробот Ольга Вячеславівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна